

Vreme: 25.08.2026 07:00

Medij: forbes.n1info.rs

Link: <https://forbes.n1info.rs/biznis/sta-sve-nije-dobro-u-javno-privatnim-partnerstvima-rizik-od-korupcije->

Autori: Aleksandra Bulatović

Teme: održavanje, rehabilitacija, izgradnja puteva

Naslov: Deo putne infrastrukture u Vršcu od 2020. pa sve do 2030. trebalo bi da projektuje, gradi i održava i obezbeđuje dostupnost Sremput. To je jedno od...

5222

Završena javna rasprava o Nacrtu zakona o javno-privatnim partnerstvima i koncesijama, a Transparentnost Srbija ukazuje na mane

25. avg 2026. 07:00

Deo putne infrastrukture u Vršcu od 2020. pa sve do 2030. trebalo bi da projektuje, gradi i održava i obezbeđuje dostupnost Sremput. To je jedno od javno-privatnih partnerstava u Srbiji. Privatni partner ima pravo na varijabilnu naknadu za [održavanje puteva](#), a najviše do 50 miliona dinara godišnje. Reč je o putevima dužine od oko 15 kilometara, odnosno oko 70.000 kvadratnih metara površine.

Opština Žagubica je od 2015. godine, takođe, na 10 godina zaključila ugovor sa beogradskom firmom A. S. A. Eko. Privatnom partneru je dodeljen posao sakupljanja i transporta komunalnog otpada. U Registru javnih ugovora, koji se nalazi na Portalu javnih nabavki, teško je pronaći nešto više detalja o ovom poslu. Stoji još da su kapitalni troškovi projekta blizu 38 miliona dinara.

Prethodna partnerstva su izdvojena metodom slučajnog uzorka. Ali i jedan i drugi potvrđuje da javnost iz registra ne može da sazna baš sve značajne detalje o načinu i uslovima pod kojim su javni poslovi dodeljeni privatnim firmama. Transparentnost Srbija tvrdi da i posle najavljenog Zakona o javno-privatnom partnerstvu i koncesijama, koji je sada u formi nacrt, stvari neće biti mnogo drugačije.

Nije gori od postojećeg, ali ni bolji

"Ovaj nacrt zakona nije lošiji od postojećeg. Ima i neka unapređena u odnosu na postojeća rešenja. On, međutim, ne rešava nijedan od glavnih problema koje smo uočili i u sadašnjem zakonu i u njegovoj primeni", kaže Nemanja Nenadić iz Transparentnosti za Forbes Srbija.

Shutterstock/kipgodi

Transparentnost upozorava i na način na koji je nacrt zakona pripremljen, kako je obrazložen, na izostanak konsultacija... Zamerke i komentare na neka od predstavljenih rešenja ova organizacija uputila je Ministarstvu privrede.

Kako objašnjava Nenadić, Zakon o javno-privatnom partnerstvu ima sličnosti sa Zakon o javnim nabavkama. I pojedine odredbe koje se primenjuju u javnim nabavkama, primenjuju se i prilikom izbora privatnog partnera.

Registar ugovora bez ugovora

"U nekim segmentima su rešenja i ishod do koga ona dovode gori nego u javnim nabavkama. To je najvidljivije po pitanju transparentnosti. Trenutno javnost nema potpuni uvid u to šta su obaveze privatnog partnera. Postoji takozvani Registar javnih ugovora, ali on ne sadrži same ugovore. Sadrži samo pojedine podatke iz njih. Ne objavljuju se ni svi podaci koji nisu proglašeni za poverljive Taj nedostatak ostaje i u nacrtu", pojašnjava Nenadić.

Transparentnost je neophodna prilikom trošenja svakog javnog dinara. Ali posebno je važna u slučajevima javno-privatnog partnerstva, jer su dugotrajni i zahtevni ugovori.

"Značajni su i svi nadzorni mehanizmi jer su javno-privatna partnerstva složeniji vid poslovnog odnosa između države i privatnika", dodaje Nenadić. "Kod javnih nabavki država plati i dobije šta treba. Ovde

Vreme: 25.08.2026 07:00

Medij: forbes.n1info.rs

Link: <https://forbes.n1info.rs/biznis/sta-sve-nije-dobro-u-javno-privatnim-partnerstvima-rizik-od-korupcije->

Autori: Aleksandra Bulatović

Teme: održavanje, rehabilitacija, izgradnja puteva

Naslov: Deo putne infrastrukture u Vršcu od 2020. pa sve do 2030. trebalo bi da projektuje, gradi i održava i obezbeđuje dostupnost Sremput. To je jedno od...

neki od vidova partnerstva podrazumevaju da se formira zajedničko preduzeće. Generalno i logično, privatni partner će gledati da smanji svoje obaveze i izvuče što veću korist, a reč je o dugoročnim angažmanima".

Rizik od korupcije veći

Goran Srdanov/Nova.rs

S obzirom na to da su rizici od korupcije veći, bitno je i da mehanizmi nadzora budu bolji. Među najvećim problemima kod javno-privatnih partnerstava, sve i kada se sprovedu po zakonu, je pitanje da li su bila uopšte neophodna. Da li je neko drugo rešenje bilo svrsishodnije.

Ovaj vid saradnje privatnog i državnog sektora jeste nekada način da se izbegne dodatno zaduživanje. Ali to nije uvek jedino rešenje nekog problema.

Gradski prevoz, vidimo i iz prakse, može da se reši kroz javno-privatno partnerstvo. Može da se dodeli privatniku i kroz ugovor o javnoj nabavci. A naravno, može da ga obavlja i gradsko preduzeće.

"To da li je partnerstvo bolje rešenje dugoročno, da li više odgovara javnom interesu nego neki drugi vid ugovaranja i ulaganja, za to ne postoji mehanizam ispitivanja i utvrđivanja. Komisija će odobriti projekat ako je u skladu sa pravilima. Nema jasne dužnosti da se građanima predoče sve prednosti i nedostaci i zašto je to najbolje rešenje. Izuzetak su koncesije. Kod njih postoji obaveza izrade studije opravdanosti. Ali, mi ne možemo da procenimo koliko je korisna, jer na primeru Aerodroma Beograd još od 2018. nismo uspeli da dobijemo studiju", predočava Nenadić.

Problem je i što se zakon u ovoj oblasti ne primenjuje uvek. Izbegavaju ga poslovi dodeljeni preko međudržavnih sporazuma ili posebnih zakona.

Ne poznaje ih Krivični zakonik

U slučaju prestupa u javnim nabavkama, kako nam objašnjava Nemanja Nenadić, krivično delo postoji, iako je loše definisano.

"Kod javno-privatnog partnerstva to nije slučaj", kaže Nenadić. "Ovde to nije slučaj. Same formulacije u Krivičnom zakoniku su takve da je veliko pitanje da li bi bilo moguće primeniti ih ukoliko bi tužilaštvo ispitivalo povredu pravila. To znači da bi trebalo sa menjanjem prekršajnih kazni uporedo menjati i Krivični zakonik".

Nenadić pominje i primere saradnje javnog i privatnog sektora koji su ugovoreni mimo javno-privatnih partnerstava. A nije tako trebalo.

"To su, na primer, Prokop i Generalštab", zaključuje Nenadić.

tagovi

